

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 1. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Semjén: Előnyösebb helyzet kell a magyarságnak

Magyarország feladata, hogy a határon túli magyarok előnyösebb helyzetbe kerüljenek, és aki szülőföldjén meg akar maradni magyarnak, meg is maradhasson - mondta Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a Kossuth Rádió Határok nélkül című műsorának adott interjújában. Semjén Zsolt hangsúlyozta: ennyi pénz még soha nem jutott a magyarság kulturális, identitásbeli, nyelvi önazonosságának megtartására. Szavai szerint a Kárpát-medencében az óvodától az egyetemig magyar támogatással működik az oktatás, példaként a Csíkszeredában, Kolozsváron és Marosvásárhelyen működő Sapientia egyetemet említette. Kijelentette: meglesz az egymilliomodik új magyar állampolgár a parlamenti ciklus végére, kilencven százalékban kedvezményes állampolgársággal, tíz százalékban állampolgárság-megállapítással. Elmondta, csak a Vajdaságban 50 milliárd forintot fordítottak vissza nem térítendő támogatásra és kedvezményes hitelre, és Kárpátalján, Szlovéniában és Horvátországban is indítottak hasonló programokat, amelyek lényege, hogy az ott élő magyarság szülőföldjén tudjon boldogulni. Ez jó a többségi nemzethez tartozóknak is, mert az infrastrukturális fejlesztésekből ők is profitálnak. Kifejtette: az a feladatuk, hogy a határon túli magyarság előnyösebb helyzetben legyen, és aki a szülőföldjén meg akar maradni magyarnak, megmaradhasson. Trianon óta először fordul elő, hogy mindenki, aki magyar állampolgár akar lenni, „az elszakított területeken is teljes jogú magyar, sőt, európai uniós állampolgár lehet”. Az ukrainai oktatási törvénytervezettel kapcsolatos kérdésre úgy válaszolt: az ukrán állam több területen, köztük az oktatásügyben „minősíthetetlen dolgokat művel”, ezekkel szemben megteszik „a védelmi lépéseket”. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a kárpátaljai ellátórendszer egy részét már a magyar állam tartja fenn, pluszpénzt kapnak a többi között a betegekkel magyarul beszélő orvosok vagy a magyarul tanító tanárok. Elméletileg az ukránok nem ismerik el a kettős állampolgárságot, ugyanakkor – mint mondta – „megtettük azokat a lépéseket, hogy senkinek a haja szála” ne görbüljön, ha felveszi a magyar állampolgárságot. Szlovákiával „szárnyalnak a politikai és gazdasági kapcsolatok” a visegrádi együttműködésen (V4) belül – jelentette ki. Semjén Zsolt szerint, aki a Felvidéken fel akarja venni a magyar állampolgárságot, „kockázat nélkül fölveheti”, csak nem kell a szlovák hatóságok tudomására hoznia. Szavai szerint azokat az ügyeket „fagyasszuk be”, amelyekben a két fél nem tud előrelépni, és azokra a területekre kell fókuszálni, amelyeken lehet. Példaként a kisiskolák megmentését említette. Jelezte: a magyarság megosztott a Felvidéken; annyit tehetnek, hogy a magyar pártot, a Magyar Közösség Pártját támogatják, és a felvidéki magyarság politikai beállítottságától függetlenül megkapja az identitás megőrzéséhez szükséges támogatást. Erdélyre áttérve a miniszterelnök-helyettes kiemelte: az a nemzeti érdek, hogy a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) ott legyen a bukaresti parlamentben. Az RMDSZ legutóbbi választáson elért eredményét nagyon erősnek értékelte, hozzátéve: a választással nem oldódtak meg a problémák, de sikerült tárgyalási pozícióba kerülnie. Kitért arra is, hogy abszurd az a helyzet, hogy Romániában a korrupció elleni harc jegyében „nyilvánvalóan

konceptiós alapon” érik támadások a magyar vezetőket. A leghatározottabban fel fognak lépni az ellen, amikor a magyar vezetőket, magyar egyházi iskolákat „nyilvánvalóan megfélemlítési céllal” támadják. Semjén Zsolt kiemelte: a kulturális autonómia „de facto megvalósult a Vajdaságban”, a Magyar Nemzeti Tanács tartja fenn az iskolákat, a médiát. Ami probléma van, az sem jogi vagy politikai, hanem anyagi természetű, azzal függ össze, hogy a nehéz helyzetben lévő szerb költségvetés nem tud ezekre az iskolákra, médiára elég pénzt fordítani. A Vajdasági Magyar Szövetséget, Pásztor Istvánt komolyan veszik Belgrádban, képes a magyar érdekek érvényesítésére a kulturális, a gazdasági ügyek és a honosítás szempontjából is, ezért természetes, hogy ezt a szervezetet és vezetőjét támogatja a kormány – közölte. „Ha van sikertörténet, akkor a Délvidék az”, és ez példaértékű lehet a Kárpát-medencében – mondta a miniszterelnök-helyettes. A diaszpórára kitérve azt mondta, az identitás megőrzéséhez különösen fontos az állampolgárság és az oktatás. Hozzátette: a nyugati magyarok nagyon sikeresek, ezért fontos gazdasági szerepük is lehet az adott ország és Magyarország kapcsolatának építésében.

Vállalhatónak tartja az RMDSZ az új kormányfőjelöltet

Az RMDSZ képviselőházi és szenátusi frakciói közösen döntenek majd arról, hogy adott esetben bizalmat szavaznak-e egy Sorin Grindeanu vezette kormánynak, a szociáldemokraták újabb kormányfő-jelöltje azonban tudomásuk szerint nem tett olyat, amely kizárná, hogy megszerezze a magyar érdekképviselet támogatását – közölte Kelemen Hunor. Az RMDSZ elnöke az államfő bejelentését követően, kedden úgy nyilatkozott, hogy „senkinek sem adhatnak biankó csekket”, vagyis csak a jelölt személyének ismeretében dönthet az RMDSZ arról, hogy bizalmat szavaz-e a parlamentben a PSD-ALDE újabb miniszterelnök-jelöltjének. „Ebben a pillanatban én inkább azt mondanám, hogy igen, de nem egyszemélyes döntés lesz ez. Beszéltem a bányászati kollégákkal, akik jobban ismerik Grindeanut, ők azt mondták, hogy nyitott, bányászati szellemiségű ember, és az ígéreteit betartja. A kollégák, akik dolgoztak már vele, azt mondják, hogy vállalható, megszavazható politikus” – mondta Kelemen Hunor. Az MTI kérdésére, hogy befolyásolja-e az RMDSZ szavazatát a kormányprogram, Kelemen Hunor elmondta: nem számít arra, hogy a PSD-ALDE kormányprogramja változni fog a miniszterelnök-jelölt lecserélése után. A szociálliberális koalíció ígéretet tett az RMDSZ-nek arra, hogy a végleges kormányprogram kitér majd a többség-kisebbség viszony rendezésére, a kisebbségi jogokra – mutatott rá az RMDSZ elnöke.

Elutasításra javasolta Székelyföld autonómiastatútumát a törvényhozási tanács

Elutasításra javasolta a szakértőkből álló bukaresti törvényhozási tanács Székelyföld autonómiastatútumát, amelyet állampolgársági kezdeményezésként terjesztett a testület elé novemberben egy gyergyói bizottság – tudta meg a Krónika a Gyergyószéki Székely Tanács (GYSZT) elnökétől. Árus Zsolt a lap pénteki számában számolt be arról, hogy a törvénytörvények jogharmóniáját vizsgáló törvényhozási tanács negatívan véleményezte az autonómiatervezetet. A tizenöt oldalas indoklásban a szakértők kifejtik: azért javasolják a törvényjavaslat elutasítását, mert álláspontjuk szerint a kezdeményezés az egységes román nemzetállammal párhuzamos, különálló állami entitás létrehozását irányozza elő, ami alkotmányellenes. A Székely Nemzeti Tanács (SZNT) és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) tavaly júniusi együttes ülésén született határozat arról, hogy állampolgári kezdeményezésként terjesztik ismét a parlament elé az SZNT autonómiastatútumát, ám az e célból alakult bizottság néhány tagját önkormányzati képviselővé választották júniusban, ami összeférhetetlen a bizottsági tagsággal. Ezért döntött úgy a GYSZT, hogy maga alakít újabb testületet. Árus Zsolt a Krónikának azt mondta, a GYSZT készen áll arra, hogy folytassa az elkezdett munkát. Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) elnöke ezzel szemben egyszerűbb, racionálisabb megoldásnak tartja, hogy az erdélyi magyarság parlamenti képviselője terjessze a törvényhozás elé az autonómiastatútumot. Az SZNT-elnök a Krónika megkeresésére kifejtette, a választási kampányban volt olyan jelölt, jelenleg már képviselő, aki a televízió nyilvánossága előtt ígérte meg, hogy beterjeszti a tervezetet. Izsák ezt járhatóbb útnak tartja, és csak végső megoldásként folyamodnának az állampolgári kezdeményezéshez. Ahhoz, hogy állampolgári kezdeményezésként kerüljön egy tervezet a parlament asztalára minden megyéből legkevesebb ötezer aláírást kell gyűjteni. „A folyamatban a legegyszerűbb beletenni az autonómiatervezetet egy borítékba, és elküldeni a törvényhozási tanácsnak, de a neheze az aláírásgyűjtés” – mondta az SZNT elnöke.

2016 az újratervezés és az építkezés éve volt

2016 az újratervezés és az építkezés éve volt a Magyar Közösség Pártja (MKP) számára, ez a folyamat folytatódni fog, ám jövőre már az építkezésen lesz a hangsúly – jelentette ki Menyhárt József, az MKP elnöke a felvidéki magyar párt évértékelő sajtótájékoztatóján. Az MKP elnöke felidézte a pártot érintő idei legfontosabb történéseket, köztük az elnökség júliusban véghezvitt megújítását, az Országos Tanács őszi ülését, illetve a novemberben Dunaszerdahelyen megvalósult, magyar-magyar párbeszédnek nevezett fórumot. Tevékenységük néhány pontját kiemelve rámutatott: szót emeltek a közlekedésben szükséges kétnyelvűség mellett és a kisebbségi rádió- és tévéműsorok igazságos arányának

betartásának érdekében, illetve igyekeztek folyamatosan terítéken tartani a magyar nyelvű oktatási intézményeket érintő, megoldásra váró kérdéseket. A párt jövő évi terveiről szólva Menyhárt József elmondta: kiemelt cél lesz, hogy sikerüljön megtartani és megerősíteni a párt pozícióit az ősszel esedékes megyei választásokon, ahol 2013-ban nagyon jól szerepelt az MKP, 42 megyei képviselői helyet és 3 megyealelnöki posztot szerzett. Rámutatott: folytatni fogják az MKP megerősítését és belső szabályrendszerének átalakítását, illetve stratégiai tervek megvalósításába kezdenek. Utóbbi kapcsán kifejtette: azt szeretnék, ha az eddiginél hangsúlyosabb szerepet kapnának a természetes tájegységek, a kistérségek, ezért azok központjait erős, gazdasági és kulturális központokká akarják erősíteni. Az MKP elnöke szólt a novemberben tartott, magyar-magyar párbeszéd elnevezésű fórumról is, amelyet sikeresnek értékelt. Elmondta: a magyar-magyar párbeszédvel leginkább a szakpolitikákat erősítették meg, s hasonlóan tervezik a folytatást is. Óry Péter, az MKP Országos Tanácsának (OT) elnöke a fórum visszhangjáról megjegyezte: volt, aki félreértelmezte a magyar-magyar párbeszéd fórum létrehozását s annak üzenetét. Egyesek úgy gondolták, hogy ezután az MKP már nem fogalmazhat meg kritikát bizonyos kérdésekben – mondta Óry Péter. Hozzátette: ez nem így van, mivel az MKP-nak feladata, hogy a magyar közösség mindennapjait, jövőjét érintő kérdésekről elmondja a véleményét, még akkor is, ha az történetesen valakinek nem tetszik. Menyhárt József egy kérdésre válaszolva elmondta: a fórum következő találkozájának időpontját még nem tűzték ki, ám annak témája valószínűleg az lesz, hogy milyen módon lehetne szemléletváltást elérni a szlovák nyelv oktatásában a magyar iskolákban. Az a cél, hogy a magyar tannyelvű iskolákban a szlovák nyelvet idegen nyelvként oktassák. „Munka és feladat van bőven, de van tettvágy is” – mondta terveiket összegezve Menyhárt József, leszögezve: az MKP megújítása a felvidéki magyar közösség megerősödésével jár majd együtt.

Pásztor István: A legfontosabb megállítani az elvándorlást

Rendületlen az érdeklődés a gazdaságfejlesztési pályázatok iránt, ezek valós lehetőségeket nyújtanak, gyorsan születtek támogatási döntések és ezek megvalósítása is lendületes – ezzel együtt sikeres év volt 2016, még akkor is, ha a megszorítások időszakát éljük – mondta éértékelő interjújában Pásztor István a Pannon Televízió Szubjektív című műsorában. A Vajdasági Magyar Szövetség elnöke kiemelte, az újabb pályázatok iránt szintén nagy az érdeklődés, hiszen az előző sikeres jelentkezőket nem zárják ki a további körökből. A legfontosabb kérdés, hogy meg tudjuk-e állítani, lelassítani, illetve visszafordítani az elvándorlási folyamatot, és kinek milyen válaszai vannak a helyzetre. Leszögezte, a Vajdasági Magyar Szövetségen kívül senki másnak semmiféle eszközrendszere, elképzelése, próbálkozása nincs a megoldásra. Ezt szolgálja a gazdaságserkentő program, valamint a VMSZ kormányzati szerepvállalása országos,

tartományi és önkormányzati szinten. Ezen kívül sok egyéb program is segíti az előrelépést – húzta alá a VMSZ vezetője a Pannon TV-nek nyilatkozó pártvezető.

Pásztor: A hatalmi koalíció elnökjelöltjét támogatjuk

A Vajdasági Magyar Szövetség elnöke azt nyilatkozta, pártja kész a tavaszi szerbiai elnökválasztáson a hatalmi koalíció jelöltjét támogatni. „A mi álláspontunk az, s ezzel kapcsolatban egy hónappal ezelőtt Aleksandar Vučić kormányfővel is tárgyaltam, hogy jó lenne, ha a parlamenti többség megállapodna egyetlen elnökjelölt támogatna. Mi pártként készen állunk az ilyen tárgyalásokra és nincsenek semmiféle feltételeink ezzel kapcsolatban. Készen állunk arra, hogy az elmúlt két elnökválasztástól eltérően, ne legyen saját jelöltünk, hanem hogy támogassuk a parlamenti többség jelöltjét” – mondta Pásztor István a Vajdasági RTV Politbiro című adásának nyilatkozva. Hozzátette, meggyőződése, hogy a közös elnökjelölt kérdése „az elkövetkező egy hónapban terítékre kerül”. Arra az újságírói kérdésre, hogy Szerbia jelenlegi elnöke ismét a legmegfelelőbb jelölt lenne-e, Pásztor röviden csak annyit válaszolt, hogy Tomislav Nikolić elnök „a vajdasági magyarok számára jó elnöke volt Szerbiának”. A VMSZ elnöke ugyanakkor úgy értékelte, nem lenne jó lépés, ha az elnökválasztással együtt ismét előrehozott parlamenti választásokat is tartanának. „Alapjában véve úgy vélem, nem jó minden évben választásokat tartani, mert ezzel fél év elveszik a parlamenti munkában, de az állam működésében is” – mondta. Pásztor ugyanakkor elvetette azokat a találgatásokat, miszerint a VMSZ a rivális szervezet, a Magyar Mozgalom elnökét, Korhecz Tamást azért javasolta alkotmánybírónak, hogy kivonja őt a politikai életből. „Engem ő nem zavart, s azt sem gondolom, hogy a Magyar Mozgalom az elmúlt hónapokban olyan politikai erővel rendelkezett, ami miatt ezt megtettem volna. Azt hiszem, hogy az ilyen jelentős funkcióra olyan személyt kell javasolni, aki erre a legmegfelelőbb. A lehető legjobb megoldást javasoltam, ami a látókörünkbe eső emberek szakmai felkészültségét illeti, s örülök, hogy elfogadta, az pedig, hogy mi lesz a Magyar Mozgalommal, legyen az ő gondjuk. Az MM ma nem képvisel számottevő politikai erőt, ugyanakkor úgy vélem, az Alkotmánybíróság nem játék, amivel megengedhetnék, hogy bárki eljátszadozzon” – hangsúlyozta. Pásztor, aki a tartományi képviselőház elnöke is, kijelentette, nem látja okát annak, miért ne fogadhatnák el a tartomány pénzeléséről szóló törvényt az előttük álló évben. „Úgy vélem, először is meg kell változtatnunk a tartomány illetékességét az Alkotmánybíróság álláspontja tükrében. Amikor megváltoztatjuk az illetékességet, akkor megállapodhatunk a pénzeléséről is. Ez most nem csak az én álláspontom, hanem koalíciós partnereink álláspontja is” – mondta Pásztor, hozzátéve, Szerbia Alkotmányának megváltoztatása a következő év utolsó negyedében esedékes, de várakozásai szerint a tartomány pénzelésének megoldása ettől függetlenül megtörténhet.

Utakat és óvodákat épít a magyar állam Kárpátalján

Több milliárd forintot fordít az állam arra, hogy megérje magyarnak lenni, magyarként megmaradni Kárpátalján – közölte lapunkkal Grezsa István kormánybiztos. A pénzből és a kedvezményes hitelekkel utak épülnek, óvodák és tanintézmények újulnak meg, s a beruházások a többségi nemzetet is közelebb hozzák a magyarsághoz. A tanárok helyben maradását ösztöndíjprogram segítené, amíg be nem vezetik a kárpátaljai pedagógus-életpályamodell. Ösztöndíjprogrammal segítené a jövő évtől a Felső-Tisza-vidéki szórvány magyar tanítóit a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja együttműködésének és összehangolt fejlesztési feladatainak koordinációjáért felelős kormánybiztosság, amelynek vezetője, Grezsa István lapunk kérdésére elmondta: a tervek szerint tíz pedagógus részesülhetne a támogatásból. Az intézkedésre szerinte azért van szükség, mert a magyar kisebbség megtartása elképzelhetetlen a nemzetiségi oktatók munkája nélkül. Azt is hangsúlyozta: az Orbán-kormány a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetséggel (KMPSZ) együtt hosszabb távon elkerülhetetlennek tartja a tanári életpályamodell bevezetését – ennek kidolgozása már el is kezdődött. Az anyaország egyébként mintegy 21 ezer embernek nyújt jelenleg bérkiegészítést, ezzel próbálván elérni azt, hogy helyben maradjanak. A beruházások, támogatások jelentős része az infrastruktúra és a gazdaság fejlődését szolgálja. Jövőre ötmilliárd forintot fordít erre a célra a kormány, az Eximbank pedig húszmilliárd forintot különített el, s ennek terhére kedvezményes hitelt biztosít azoknak a vállalkozásoknak, amelyek Kárpátalján akarnak befektetni. Az állami pénzügyintézet emellett útépitéseket is támogatott. A kormánybiztos kiemelte, hogy a 17,1 milliárd forintból gazdálkodó Kárpát-medencei óvodaprogram Kárpátalját is érinti. E hónapban két új intézményt adtak át: egyet Visken, egyet Salánkon. Hódmezővásárhely a kormányzati akció-tól függetlenül 64 millió forintot gyűjtött össze; a város támogatásával Mezőváriban építenek óvodát, amelynek alapkövét szintén a közelmúltban rakták le.

